

SELMEZBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.
— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

DR. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők.

hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

A tanulók és a nagy népbetegség.

Irta: GYULAI ALADÁR.

Nem tudunk képzelni olyan embert, akít meg nem döbbsentene, hogy Magyarországon százezer tanuló jár iskolába, akiknek ifju életére a halál leselkedik a nagy népbetegség következtében. Minden észbeli és erkölcsi ok azt parancsolja, hogy nyúljunk be már egyszer igazán az iskolai ifjuság testi állapotának vizsgálatába, kell, hogy az iskolát azzá változtassuk, aminek lennie kellene: az ifjuság szellemi és testi épségének örévé. Sajnos, a közönség és a hivatalos közoktatás még mindig nem látta be annak szükségét, hogy az iskola az ország-
nak nemcsak szellemi, hanem hygienikus nevelésére is van hivatva. Hiába hirdetjük ily viszonyok között, hogy egy kis profiláxissal minden kórháznál többet érhetünk el, hiába bizonyítjuk, hogy a gyermek csak ritka esetben örökli a tuberkulózist s többnyire fiatal éveiben inficiálódik, — meddő szó marad. Amint az alkoholtól óvjuk a gyermeket, kell, hogy a tuberkulózis elleni küz-

delem is támaszt találjon az iskolában. Minden valamire való olvasókönyv olvasmányt közöl az alkoholizmus veszedelméről, ugyanígy megérdemelné a tuberkulózis is, hogy egy ilyen olvasmány keretében foglalkozzék vele az iskola. A tanító tanítsa meg idejekorán a tanulókat, hogy óvakodják a portól, a piszoktól, a beteg ember váladékától és baj esetén forduljon orvoshoz. Ez a józan óvakodás nem hipochondriához vezet, hanem ellenkezőleg egy későbbi hipochondriának veszi elejét.

Számon lehetne tartani, hogy melyik tanuló származik tuberkulotikus szülőktől, vagy kinek testvérei szenvednek vagy szenvedtek tuberkulózisban. Az ilyen tanulókat az iskolaorvos figyelemmel kísérhetné és szükség esetén elkülöníthetné társaitól.

Ez annál inkább is szükséges, mert sok gyermek kap segély- és kölcsönkönyvet, melyet tovább ad azután társainak. (Milyen egyszerűen lehetne e bajon minden iskolában egy fertőtelenítő-gép beszerzésével segíteni.) Ha szélesebb körökben válnának ismeretessé az inficiálódásnak esetei, talán nagyobb lenne az óvatosság is. Ismerünk esetet, hogy egy iskolába

járó gyermek végső napjait élő tuberkulotikus testvérével feküdt egy ágyban.

A szülők vagy nem ismerik a betegség fertőző voltát, vagy nincs módjukban az egészséges családtagot elkülöníteni. Ilyenkor kellene az iskolának és a társadalomnak a gyermeket megmenteni. Hiszen a halál ellen is kell legalább annyira küzdeni, mint az elzúllás ellen.

Nagy baj sok gyermeknél, hogy alig jut ideje alvásra. Nagyon helyes egy orvosnak az a megjegyzése, hogy mit sem érnek a pompás iskolaépületek, a modern felszerelések, ha a gyermekek zsufolt, sötét és nedves lakásokban laknak. Sajnos, egy-két tudományos adatgyűjtés esetét kivéve, az iskola alig törődik a tanulók házi viszonyaival. Pedig borzalmas sötét viszonyokról rántathatná le a leplet egy kis mélyebb érdeklődés.

Szólnunk kell magáról az iskoláról is, amely általában szintén sok kívánnivalót hagy fenn. Még a fővárosi iskolákban is a szellőztetés, a portalanítás — pium desiderium. A napfény kevés, játéktér nincs, az udvarok szűkek, ahelyett, hogy a szünetközöket a tanulók friss levegőn töltenék, a szűk folyó-

Az élet.

Vann, az utcasarkon, szegény munkásember
Tördeli a követ.
Dolgozik, hogy kapjon éhes, kis családja
Só, puha kenyeret.

Sápadt, szőke asszony és egy csöppnyi gyermek
Minden áldott délbe'
Viszi az ebédet: a barna kenyeret
S leteszi elébe.

Reszkető két karral öleli az asszony
S ajkára hull csókjá.
Pergő verejtékét letörli a gyermek
Két kicsi kacsója.

Aztán megindulnak... szemükben könny csillog,
Ájkuk imát rebeg:
„Azt a munkás kezét, amely értünk fárad,
Az Isten áldja meg.”

Halvány, gazdag férfi szótalanul, némán
Ablakából nézi —
S a kőtördelésnél magát szegényebbnek,
Koldusabbnak érzi...

Csergő Gábor.

TUTAJON.

Irta: ALBA NEVIS.

Lassan uszott lefelé a tutaj, fodros hullámokat szánva a fekete vizen. A tűz már kialvófélben volt; a nedves homokrakáson nagyokat pisláskolt a parázs s bár szállott még belőle füst a fehérsillagos ég felé, de a tutajfák között egész rakás szürke hamu berzenkedett már a szél érintésére s könnyű pelyhei táncrakeredtek olykor, mintha tündérvánkosból szabadultak volna.

— Gazdám — mondta a menyecske s odatette a kis puha tenyerét az ura izmos vállára. — Aludni megyek... Egyben lehajolt s hátrakötött kendője alól forrón nézett a Stefán Zabrovics szemébe, de az rosszkedvűen fordult félre: — Isten hírével — felelte — eredi.

A asszony, Paraszka, azután fekhelyet készített magának, közel a tűzhöz; pokrócdarabokat, meleg rongyot halmozott össze, fejére huzta az ura tavaszi gubáját és lefeküdt.

A paraszt csendesen pipázott tovább a hamurakás másik oldalán; kis zsiros kalapját letolta egész a szemöldökéig s lompos bockorát kinyújtva, nagyokat köpködött a vízbe.

— Mitru — intette a lapátnál álló legényt — vigyázz, hogy partnak ne menjünk.

A legény visszafordult és szembekacagott vele; tele volt ez a mosoly a katonaviselt ruthén fickók bamba hetykeségével s két fekete szeme,

mely ugy égett sovány, fiatal arcában, mint az ünnepi fákiya a szélben, tengersok önhittséget fejezett ki.

— Nye bojtesza! — felelte, azután hanyatt feküdt a gerendákon, arccal a kormánylapátnak s ugy igazgatta a tutajt, mely egyébként is nyugodtan uszott most lefelé a vizen.

Stefán Zabrovics nem feküdt le; a hűvös novemberi szél nem igen bántotta a meleg bélési gubában, csak ép a hosszúra nőtt, avashájjal kent haját lóbálta meg egy kicsit s a pipája füstjét vitte bravuros sebességgel vissza az elhagyott havasok, otthoni viskók felé, melyeknek azért mondott pár napra búcsút, hogy hatalmas fehérhúsu szálfáit leusztassa az Alföldre.

Stefánnak nagy lelki kinjai voltak ezen az estén s hallgatva az alvó menyecske egyenletes léleketvételét, önkéntelenül beharapta az ajkát:

— Miért hoztam magammal az asszonyt? — gondolta. — Odahaza várt volna reám és gondozná a házat. Így Picur, a szomszéd, ellophatja a tehenem elől a szénát s elhajthatja a juhocskákat. Az öcsém, az a mamlasz, ugye tudja meg, mert inkább szoknyák után szaladgál addig...

Ez azonban nem volt az igazi ok, de a másikat restelte Stefán bevallani, bár verejtékezett miatta a hűvös, novemberi éjszakában. S még a dohány, a zöld papirosba gyöngyölt kitűnő négykrajcáros «pacsku» se izlett ugy neki, mint máskor

són tartózkodnak, ahol egymástól mozogni is alig tudnak, emellett zsufolt termekben 60—70 gyermek ül 5 óra hosszat. Sok esetben halljuk, hogy a szülők az iskolát teszik felelőssé tüdőbajoknál. Ismertem egy anyát, akinek gyermeke tüdővészben halt meg és szentül megtartotta fogadását, hogy gyermekeit többé soha iskolába nem küldi. Általában a műveltebb osztály az iskola higiéneje iránt nem viseltetik bizalommal és csak teheti, otthon taníttatja gyermekeit.

Iskoláink előtt tehát valóban kettős feladat áll: saját higiénéjének javítása és a tanulók egészségi viszonyainak lekiismeretes ellenőrzése. Az előbbi mindenestre könnyebben oldható meg, azonban a küzdelemben visszariadni nem szabad. A nevelő, tanító és tanár fogjon kezet az orvossal, maga is sajátítsa el azokat az elemi orvosi ismereteket, melyekre hivatásánál fogva szüksége van és fog menni a dolog. Ha minden tanító és tanár, működésének ideje alatt, tanulóinak segítségére lesz egészségük ápolásában vagy javításában, sok tuberkulotikus beteggel lesz kevesebb.

Az iskolának számot kell vetni a szülők irtóztatos tudatlanságával. Az a tanító, ki szeret tanulóinak egészségével foglalkozni, irtóztatos dolgokat hallhat. Hadd mondjam el én tapasztalataim közül csak a legfrissebbet. Tanítványaim egyike folyton szemét dörzsölgette, kérdezősködésemre megtudtam tőle, hogy előtte való nap beleesett a szemébe valami. Utasítottam, hogy menjen el a mentőkhöz, majd kiveszik. Azt hittem, hogy ezzel rendben is lesz a dolog, ám nagyon csodáltam, amikor harmadnap beléptem ugyanabba az osztályba, hogy a fiu szeme be van kötve. Vallatni kezdtem, mire a gyermek elmondta, hogy anyja nem engedte el, hanem vagdalt paradicsomhusát rakta éjjel szemére,

mert az majd „kiszívja“, ami benn van. Számtalan ilyen esetet lehetne felsorolni.

Mindaz, amit egyes lekiismeretes iskolatorvosok nyilvánosságra hoznak a tanulók egészségi állapotára nézve, igazolja, hogy számos esetben elejét lehetne venni egyes súlyosabb betegségeknek a tanulóknál főképp a tüdő- és bélbajoknál, ha gondoskodás történnék a szervi gyengeség, a vérszegénység gyógyításáról. A gyenge tanulóknál kedvező eredményeket érhetnénk el az erdei iskolák föllállításával, ha — lennének ilyen iskoláink. A súlyvesztés, amelyet a tanulók az iskolai év alatt szenvednek, a legalkalmasabb arra, hogy gondolkodó emberben aggodalmat keltsen. Volt tanítványom, aki 10 hó alatt nyolc és fél kilogrammot veszített súlyából, nem is szólva azokról, kik 4—6 kilogramm lefogyással kerülnek ki az iskolai évből. A súlyvesztés természetesen összefügg a mi tanulóinknak szálmalmas táplálkozási viszonyaival. Az iskolai jótékonyágnak feladata lenne e bajon segíteni. Berlinben egy-két fillérért minden gyermek megkaphatja az iskolában ozsomnját, egy félliter tejet egy zsemplével. A teljesen szegények ingyen kaphatják.

Talán sikerült e sorokkal némileg bevilágítani tanulóink egészségi viszonyaiba. Céлом az volt, hogy bizonyítsam, mennyire szükséges lenne a tuberkulózis elleni küzdelemben bevonni az iskolát. Ha az orvos és a tanító keresné egymást, új korszak nyílna meg e harcban. Pedig a dolog éppen nem tartozik a nehéz feladatok közé. Ezenkívül kötelessége lenne a gyermekvédő egyesületnek a gyermekek tuberkulózisa ellen a küzdelmet fölvenni, természetesen a tuberkulózis ellen küzdő egyesületek támogatásával. Ily módon idővel egy, gyermekkori tuberkulózis ellen küzdő egyesület

keletkezhetnék, melynek áldásos működése a nagy népbetegség elleni küzdelemben, profilaktikus természeténél fogva, lenne nagy jelentőségű.

Az asszony és a társadalom.

A modern nő evolúciója foglalkoztatja az egész társadalmat. Ez a kérdés számtalan táborra szelte az embereket s külön-külön mindenkinek megvan a maga egyéni nézete e tárgyra vonatkozólag.

A nő mai társadalmi állását az élet maga, ez a nagymester, teremtette és fogja továbbfejleszteni, bármiként vélekedünk róla.

Az emberek legjobb tanítója mindenha az életszükség volt és ez tanította meg a nőt is, hogy természetes adományait a saját javára aknázza ki és mert ez az erőpróba nem ellenkezett a természettel, a küzdelmet siker koronázta.

Európa északi országai adták meg a lökést az amugy is gördülőben levő női kérdésnek és jelenleg javinaszerűen borította el az egész kontinentst s éppen nem kell csodálkozni, hogy Európának legdélekelebbi országában, Görögország fővárosában, csak az imént foglalta el tanszékét egy egyetemi nőtanár.

A nő állása a társadalomban hatalmas változáson ment át.

A fiatal leány nem szorul többé a megváltó vőlegényre, hogy megélhessen, vagy hogy pozíciója legyen a társadalomban. A tehetséges asszony kamatoztathatja tudását és csak úgy lehet támasza családjának, mint a férj. Az özvegyasszony sem kénytelen többé új férj után halászni, vagy a rokonságot terhére lenni, hanem hajlama és tehetsége szerint kereshet megélhetési forrást.

A megváltozott viszonyok új női típust teremtettek s ha figyelemmel kísérjük a modern nő kialakulásának minden mozzanatát, nem kell féltelnünk az új típust. Csak asszony marad a modern nő is, aki képtelen némének erényeit és gyengéit megtagadni, melyeket a természet belé plántált.

A mai asszony csak abban különbözik a tegnapi asszonyától, hogy sutba dobta a félnék határozatlanságot, az önkénytelen alázatosságot, a lehetőszerű gyöngédséget és ingatlanságot, melyből

Ez az ok egyébként igazán kellemetlen, sőt bizonyos tekintetben rettenetes is volt. Stefán ugyanis észrevette, hogy az almagömbölyűségű, pirosszájú menyecske, aki mindössze két hónap óta volt a felesége, igen különös, beszédes pillantásokat vált Mitruval, a legénnyel. Azt is látta, hogy néha összenevettek s ilyenkor zavart lett mind a kettő, mint akit tetten érnek.

Stefán, aki különben békés, csendes ember volt, szörnyen felfortyant erre a gondolatra. Hogy az ő tilosát kerülgessek kocapuskások. Hohó!... S széles válla vonaglott a guba alatt.

A tutaj orrán csendesen neszelt a legény; hol a menyecskét nézte, hol a Stefánt, azután felkötönykölt s egészen halkán megszólalt:

— Alszik-e, gazdám?

Stefán nem felelt, hirtelen a szemét is behunyta a zsiros kalap alatt s úgy ült ott, mint a cövek.

— Elaludt? — kérdezte a legény újra s már föl is kelt s indult lábujjhegyen az asszony felé.

Ez az egy pillanat. Ez volt Stefánnak a legkeservesebb. Míg a lapátnevek között bukdácsolva, odaért Mitru a menyecskéhez, aki a rongyok közül kidugta a piros képét és várta.

Stefán úgy érezte, hogy ami vér csak van benne, mind odazudult a halántékához s ki akar rajta csapni, de azután csak nyelt egy nagyot s nézte irtóztatos mozdulatlanban, hogy csókolja meg az asszonyát Mitru egyszer, kétszer...

— Te — sugta a menyecske — hátha nem is alszik?

— De alszik — felelte a legény — alszik mert kétszer is szólítottam...

Összebujtak megint, Stefán azonban most megmozdult, mintha ébredneznék.

— Hallod — figyelj az asszony — már fenn van... Mitru visszalopódzott a tutaj orrához, újra hanyatt feküdt s csak később kérdezte:

— Ébren van, gazdám?

Stefán nagyot nyújtózott:

— Hogy elaludtam! — mondta egészen tompa hangon. — Vigye a fené ezt a hideget-szinte bereked az ember.

Odaguggolt a tűzhöz s a homokrakáson egy csomó galyat gyújtott. A száraz fa nagyokat pattant lángolás közben s megvilágította erős, férfias arcát, melyen most keserű ráncok szántottak végig.

— Mitru — fordult azután a legényhez — te is lepihenhetsz már. A víz csendes, nem lesz semmi baj. Majd vigyázok én.

A legény készséggel fordult az oldalára s egy darabig nézte a tüzet, mely piros szikrákat dobált a pihenő vízbe, azután elaludt.

— Hejh — sóhajtozott busan Zablovics s újra eszébe jutott a pusztai ház, az árva juhocskák, meg a tehén, mely panaszosan bőg az üres jászol előtt...

Szél kerekedett, csipős és hideg; nagyokat fújt a tüzre s táncba vitte a pernyét, mely örült gyorsasággal kavargott a lében.

Azok ketten mélyen aludtak. Stefán elnézte őket; a legény ajka nyitva volt félig; horkolt s hatalmas porciókban nyelte egészséges tüdejével a levegőt. A menyecske ott nyugtatta jobbkarján a fejét s féloldalt csuszott kendője alól ide-oda röpödsött a fekete haj.

— Hejh, hejh — sóhajtozta Stefán, tán már tízedszer is, — minek hoztam magammal az asszonyt.

Odament a tutaj orrához, kissé oldalt fordította a lapátot s hosszan nézett a messzeségbe, ahol mintha derengett volna; fehér köd lepté el az ég alját s egy jó darabon nem volt csillag.

A hegyek is elmaradoztak; a havasfeji nagy Poloninák haragosan ágaskodtak, mintha rá akarának szakadni a vízre s lent a távolban, feltűnődedett laposan az Alföld.

Stefán iszonyuan megdöbbsent; ha odaérnek, mindennek vége. Őt elvonják dolgai, Mitru meg kényére enyeleghet a menyecskével, akinek tüzes a csókja, mint a »kapki« s puhák, fehérék a karjai... Csokolózhatnak, ölelkezhetnek, míg ő kenyer után futkos, verejtékezve.

Stefán Zablovics most már nem volt az a halvérű, türelmes ember, aki eddig. Hirtelen fogant meg agyában a terv, talán az első, önálló

Partos Gyula, Földes Tibor, Spangel Ernő, Horváth Sándor, Csurilla Béla, Grillusz Artur, Zselezsnyák Leó, Orbán József, Schultz Károly, Pászthy Ödön, Schmotzer Gyula, Mattyasovszky Emil, Botos Géza, Zsuffa Béla, Kováts István, Balázs Dezső, Lili Valér, Sallak János, Litassy István, Révay Ferenc, Steyer Sándor, Till Dénes, Jámor István, Lotterhof Márton, Fekete Lajos, Faller József, Kasper Alfréd és Häusler Zsigmond végzett erdészeti főiskolai hallgatókat az állami erdőbiztosítók összeállított közös rangsorozati létszámba ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökök nyakörvekké nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter *Becht Rezső* bányamérnöki szakot végzett főiskolai hallgatókat ideiglenes minőségű bányagazdákra nevezte ki.

— **Ezredorvosi kinevezés.** Őfelsége, a király, *Ocsovszky Vilmos dr.* katonai főorvost, néhai *Ocsovszky Vilmosnak*, Selmecebánya egykori, nagyérdemű polgármesterének a fiát, a 83-ik gyalogezredben ezredorvossá nevezte ki.

— **Balekbál.** A boldogult *Farbaky Gyula* főiskolai tanár halála miatt november 4-éről elhalasztott balekbált a főiskola ifjúsága december 9-én tartja meg a városi vígadó helyiségeiben.

— **Az evangélikus nőegylet,** mint már múlt számunkban jeleztük, december 2-án tartja meg jótékony célú hangversenyét a városi vígadóban. Az előkészületek már javában folynak s az általános és meleg érdeklődésből következőleg, a multság a legfényesebbnek ígérkezik. A rendezés munkájában, mint halljuk, részt vesz a főiskola ifjúsága is. A hangverseny után táncmultság lesz.

— **A selmecebányai állami tisztviselők helyi bizottsága** a múlt vasárnap délután tartotta közgyűlését a bányaiskola nagytermében. Az elnöki jelentés, a számvizsgáló-bizottsági jelentés meghallgatása s az 1912. évi költségvetésről a megállapítás után a közgyűlés elhatározta, hogy a tisztviselők, altisztek, díjnokok és szolgák részére visszamenőleg 1911-re drágasági pótlékat kér s a magasabb lakbérosztályba való sorozására is megteszi a szükséges lépéseket. A november 12-én Budapestten tartandó közgyűlésen a selmecebányai bizottság *Veress József* bányatanácsossal, *Philadelphus Mór* m. kir. adótárnokkal és *Szegedi Sándor dr.* bányaróvossal képviselteti magát. A tisztikar megválasztása után a gyűlés véget ért.

— **Tűzoltógyűlés.** A selmecebányai önkéntes tűzoltóegylet f. é. november hó 5-én délután 3 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését a város-háza tanácstermében. A közgyűlési tárgysorozat legkiemelkedőbb pontja a szolgálati érdemek kiosztása volt. *Dr. Vitéz István*, az önkéntes tűzoltóegylet elnöke, szép beszédben üdvözölte a szolgálati érdem viselésére jogosultakat. Kiemelte beszédében, hogy a látszólag csekély kitüntetés becsessé teszik a közszolgálatban szerzett érdemek s kétségkívül magasztossá válik azzal, hogy a közért tett szolgálat mindenkör önzetlenül, minden elismerés, minden érdek nélkül történt. Szolgálati érdem kaptak: *Lestánszky József*, *Friberth Ferenc* szakaszparancsnok huzsonút, *Kozák Lajos* szakaszparancsnok, *Zajác János* örvezető húszt, *Óbert István* örvezető, *Stepánek András* mászó

tizenöt, *Gonda Tivadár* mászó tiz, *Baffia János* csövezető, *Marschalkó Gyula*, *ifj. Oszvald Gusztáv* szivattyúsok, *Suhajda Lajos* egyll. titkár és *Künstler János* főparancsnok öt éves szolgálataukért. A közgyűlést társasvacsera követte.

— **A városi állandó bíráló-választmány,** *Horváth Kálmán* polgármester elnöklésével, e hónap 2-án ülést tartott. Az ülés Baán Elemér kir. körjegyző és Gál Miklós vendégülös selmecebányai lakosok felebkezését tárgyalta. Az igazoló választmány ugyanis a két felebkezőt nem vette föl a virilisták 1912. évi névjegyzékébe. A választmány Baán Elemér felebkezésének helyt adott, Gál Miklós felebkezését azonban elutasította. Ezek ellen a határozatok ellen további felebkezésnek helye nincsen; panasszal azonban a közigazgatási bírósághoz lehet folyamodni.

— **Az izraelita leányegylet** folyó hó 5-én, délután 3 órakor, az izraelita elemi iskola helyiségében tisztújító közgyűlést tartott. Az elnöki tisztet *dr. Ungár Kálmánné* töltötte be. A gyűlés meghallgatta a tisztviselők beszámolóját, megadta nekik a fölmentvényt, majd az új tisztviselőket választotta meg. Alelnök lett: *Unger Ilka*. titkár: *Fénykői József* főiskolai hallgató, pénztáros: *Singer Margit*, ellenőr: *Weisz Jenny*, könyvtáros: *Fischer Irma*.

— **A városi gazdasági-bizottság** a törvényhatósági bizottsági közgyűlést megelőző rendezés havi ülését folyó hó 4-én tartotta. A bizottság sok, érdekes ügyet tárgyalt, többek között a Selmeci Takarékpénztár előterjesztését az általa építendő szálló és magánlakások dolgában. Erre nézve a bizottság azt ajánlotta, hogy a közgyűlés a takarékpénztár minden kérését teljesítse, mert a város érdeke is, hogy a szálló mielőbb felépüljön. Elfogadásra ajánlotta a bizottság a helybeli ág. hitv. ev. egyház segélyezés iránt való kérvényét. Javasolta, hogy a városi színház évi 1200 koronáért, állandó mozielőadásokra Spiegel Dávid és Nemes Hugó selmecebányai lakosoknak, az elfirt föltételekkel, bérbe adassék. A bizottság a Vihnye-fürdő eladására nézve azt javasolja, hogy az ajánlattevőket fel kell hívni, hogy végleges ajánlataikat legkésőbbben az év végéig tegyék meg, mert ezen az időn túl beérkező ajánlataikat nem fogják figyelembe venni. Végül néhány folyó ügyet tárgyalt a bizottság.

— **A szálló ügye.** Úton-útfélen kérdezik, vajjon épül-e már az új szálló. Ki építi, hol építi? Erre a sokféle kérdészködésre megfelelt a Selmeci Takarékpénztár igazgatósága, midőn elvben elhatározta, hogy a Flemming-ház telkén ő építi fel a szállót, a kávéházat, sőt épít vagy kilenc modern magánlakást is. Csakhogy (s ez a bökkenő!) erre az építkezésre magának a Flemming-háznak a telke nem elegendő. Emiatt a takarékpénztár most a városhoz folyamodott s kérte, hogy a szükséges köztételeket engedje át s eszközölje ki a kamaraház mellett levő kert egyrészenek az átengedését is. A város a köztételeket feltétlenül át fogja engedni, mert hiszen életbevágó érdeke, hogy a szálló megépüljön s bizonyosan kérni fogja a kamaraházi kert szükséges részének az átengedését is. Úgy értesültünk, hogy

a városnak eziránt való kérvényét, a pénzügyminiszteriumhoz címezve, a jövő héten egy küldöttség viszi *Grillusz Emil* bányagazgatóhoz s kérni fogja pártfogását, mert a kertrész átengedése csupán a helybeli bányagazgatósjág ajánlatától függ. Tőle függ, vajjon megépül-e a szálló vagy sem. Mi a legnagyobb bizalommal nézünk érdemes bányagazgatónk döntése elé. Ő ennek az égetően szükséges szállónak a felépítését bizonyára nem fogja megakadályozni. Városszerépítési szempontból is kívánatos volna, ha a kamaraházi kertert övező magas, ormótlan fal eltűnnék onnan s helyébe egy vasrácsos, szép kis park kerülne.

— **Nyilvános gyűlés.** A selmecebányai izraelita leányegylet ma délután 5 órakor, a liceum tanácstermében nyilvános gyűlést tart. A gyűlés programja a következő: Carl Gänshals Op. 139: Ilkás Traum. Zongorán előadja: Weisz Ágosta és Herzog Irén. Kis költemények, Balla Józseftől. Előadja Fischer Irma. Nehéz feladat. Dialóg. Előadja: Löwy Aranka és Walter Jenő. Kuplék. Előadja: Held Jakab, Zongorán kíséri Weisz Ilonka. Molnár Katica, Melodráma. Előadja Waldner Zoltán, zongorán kíséri Goldner Melánia. A jogászpincér. Életkép 1 felvonásban. Előadja: Held Jakab, Fischer Irma, Jellinek Károly és Singer Ervin. Vendégeket szívesen lát az egyesület elnöksége.

— **A városi tisztviselők 1911. évi államsegélye.** A közgyűléstől kiküldött külön bizottság, az 1911. évi húszezer koronás államsegély felosztása tárgyában, folyó hó 4-én tartotta ülését. A bizottság, melynek elnöke *Farbaky István* miniszteri tanácsos volt, az elnök előterjesztésére és javaslatára egyhangulag azt határozta, hogy a közgyűlésnek az államsegély eddigi alapelvek szerint való felosztását javasolja. Úgy értesültünk, hogy a miniszterium által megállapított fizetés-rendezés keresztülvitelére a 20 ezer korona államsegély nem elegendő, mert így a városi alkalmazottak segélyül csak a felét kapják annak az összegnek, mely a rendelet szerint járna nekik. Ebben az ügyben a folyó hó 14-iki közgyűlés fog határozni s határozatát, jóváhagyás végett, a belügyminiszteriumhoz fogja fölterjeszteni. Öszintén kívánjuk, hogy végre-valahára a városi tisztviselők is megkapják a végleges fizetési pótlékokat, melyeket az állami tisztviselők, mint állandó fizetést, már 1906 óta élveznek. Mert ez a mostani állapot igazán bánató, sérelmes és különös! A városi tisztviselők állami segélyezésének ügyét minden évben újra és újra tárgyalják s ezzel az újabb és újabb tárgyalással az államsegély valósággal sérto és alamiznsaszertő jellegűvé válik.

— **A selmecebányai polgári dal- és zene-kör** f. é. november hó 19-én a városi vígadó nagytermében havi estélyt rendez, melyre az előkészületek már serényen folynak.

Az egylet elnöksége.

— **Kamarai közgyűlés.** A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara október hó 28-án tartotta, Szepesszombati *Flittner Károly* elnöklete alatt, a nyári szünet után első rendezés közgyűlését, a tagok élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés első sorban, az elnök indítványára, elhatározta,

Egy főzőutasítás!

Kaporleves. (4 személy részére).

Egy csomó kaptot finoman megapritunk, két kanál zsirban megpároljuk és forró Maggi-húslevessel feleresztjük. (Ezt úgy nyerjük, ha a Maggi-féle húsleves-kockát forróvízzel leöntjük; egy kocka azonnal $\frac{1}{4}$ liter kész húslevest ad.) — Tálalás előtt 4 deci jó tejfellettel, egy kanál lisztlettel és 4 tojássárgájával behabarjuk. — Csipetkét főzünk bele.

Győződjék meg, kérem, hogy a

 MAGGI-féle kockából előállított húsleves a hamis leveseknek erőteljes, jó izt ad.

hogy *Beöthy László* újonnan kinevezett kereskedelmi minisztert bizalommal üdvözlöi és a kamara odaadó támogatásáról biztosítja. Bejelentette továbbá az elnök, hogy a kamara *Micsek Endre* kereskedelmi miniszteri tanácsost, kinevezetése alkalmából, üdvözölte, a fumei kamarához pedig titkárra, *Imoquína Antal* elhalálózása alkalmából részvétáviratot intézett. Jelentést tett a folyó év június hó 30-án és július 1-én Besztercebányán tartott kamarai összerterkezletről, melynek lefolyását *Dr. Dienes Emil* II. titkár behatóan ismerte; a kamarák vámpolitikai központjának folyó évi július 12-én történt megalakulásáról, a gyárosok országos szövetsége losonci fiókjának folyó évi október hó 15-én történt létrejöttéről, továbbá arról, hogy az osztrák kamarák folyó évre tervezett látogatása a jövő évre halasztott, a kamarának a husiparosok III. országos kongresszusán való részvételéről, a Besztercebánya és Stubnya közötti vasutonal létesítése eljéléséről s egyéb, időközben előfordult fontos eseményről. A tárgyszerkezleten volt tárgyakban a következő határozatok hoztak. A magyar távbeszélő-berendezések javaslatba hozott díjtételeire nézve a közgyűlés a Budapestre vonatkozó rendelkezésekre megjegyzést nem tett, a vidéki díjtételek mérséklését hozta javaslatba. Besztercebánya—Rózsahegy—Budapest között egy második telefonvezeték létesítése iránt tesz felterjesztést. A gyógyszerek, gyógyszerfélék, mérgek és méregtartalmu anyagokkal való kereskedés szabályozására vonatkozó új belügyminiszteri rendelet-tervezetre vonatkozólag a közgyűlés több oly cikket jelölt meg, amely gyógyszerárkereskedésben is árusítható legyen. Az 1913-ki madridi postakongresszus elé a nemzetközi pangportó behozatalára vonatkozó javaslatot kívánja terjeszteni. A kereskedelmi miniszter, jóváhagyván a kamarának a Flitner-féle ösztöndíj alapítására vonatkozó határozatát, a szükséges további intézkedéseket megtétette. Az időszaki mértékhitelítési átalánydíjak módosítása iránt felterjesztés intézése határozottat el. Budapeston tojástözsde van alakulóban, a kamara az e tárgyban tartandó értekezleten részt fog venni. Az elektromos árammérők időszakos hitelesítésének megelőzése, a laboratóriummal bíró árammérő gyárak részére engedélyezett díjkezdvezményeknek a forgalomba hozó cégekre való kiterjesztése, az áramszámlálók hitelesítése és hitelesített árammérők kizárólagos használata határidejének elhatározása iránt felterjesztés intézése határozottat el. Besztercebánya városának a szabad közlekedés biztosítására vonatkozó szabályrendelete a kereskedelemre nézve sérelmes intézkedéseinek megváltoztatása iránt a közgyűlés a városhoz megkeresést intéz. Nógrád-vármegye szabályrendeletét a vásári és piaci elővásárlások betiltásáról a közgyűlés jóváhagyásra ajánlotta. Pártolta Alsóhárom hontmegyei község hetivásár tartásának engedélyezése iránti kérelmét, ellenben Lőrinci nógrád- megyei község hetivásárjainak szaporítása és Csata barszegyei községnek országos vásárok engedélyezése iránti kérvényének elutasítását hozta javaslatba. Az alsókubini iparos-tanonciskola államosítása iránt felterjesztést intéz. Az iparos- és kereskedelmi tanonc-

iskolák segélyezésére 2200 K-t, ösztöndíjakra 1300 K-t szavazott meg, azonkívül elhatározta, hogy a Besztercebányán létesítendő fémipari szakiskolát évi 600 K-val fogja segélyezni. A kamara 1912. évi költségvetését 5% illetékkulcs alkalmazása mellett 4227480 K szükséglettel, 4252435 K fedezettel és 24955 K felesleggel állapította meg. Végül elhatározta, hogy a tervbeveti vasuti személy- és árutarifá emelésével szemben a kamara állást foglaljon s ez ügyben a kereskedelmi miniszterhez felírjon.

— **Kertészeti kiállítás Losoncon.** A magyar műkertészek és kertgazdák orsz. egyesülete f. év november hó 12-től 16-ig a losonci környékbéli előkelő urak és hölgyek védnökségével s pártolásiával a városi vígadó termében általános érdekű műkertészeti és kertgazdasági kiállítást rendez. Ezen a kiállítás modern kertészeti termékeket és műveket állítanak ki.

— **Körözés.** Békésmegye alispánja a következő körözölével közzétételét kéri: *Szilár György* volt szerencsi lakos, aki legutóbb Szerencsen 1905. május hó 24-én volt kihallgatva, körözendő, feltalálás esetén ő és általa megnevezendő, alkalmas tanuk meghallgatandók arra nézve, hogy mikor és mennyi ideig tartózkodott Miskolcon és a felveendő jegyzőkönyvvel Békésvárm. alispánja értesítendő.

— **Ha csukamájolajról esik szó,** csak a Zoltán-félre kell gondolni, mert ez nem emulsió, tehát nincs gyantákkal és glicerinnel keverve, — hanem a legtisztább valódi csukamájolaj s így könnyű emészthetősége miatt rendkívül kedvelt az orvosok és a közönség körében. A Zoltán-féle csukamájolaj kapható minden gyógyszerárban, árvegye 2 korona. Mint eredeti Zoltán-félét csak lezárt dobozban fogadjunk el.

— **Gyermekek a nagyváros fertőjében.** Ezrekre megy azoknak az elhagyott gyermekeknek a száma, akik barlanglakásokban, földalatti lyukakban, züllött bünösök társaságában élnek. Róluk ír roppant érdekes tizképes cikket a »Képes Hét«-ben Tábori Kornél. A »Képes Hét« a legötletesebb és tartalmasabb magyar képes újság, amely ötven aktuális képen kívül Szomaházy István kitűnő regényét, a Baccaratot, Arzene Lupin izgalmas kalandjait, Krudy Gyula, Zsoldos Benő, Jean Reibrach, Nemeskéri Kiss József, Anonymus érdekes novelláit és roppant sok olvasni valót közöl. Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 70 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Alkotmány-u. 18.

— **Az élelmisze rárok állandó emelkedésénél** közgazdaságilag igen üdvös, hogy a tápszereipar gazdaszanyainknak jutányos áron konyhai segédzsereket bocsájt rendelkezésére s így a drága megélhetés dacára, erőteljes és izletes étkeket találhatnak. Mily könnyen készíthető például a Maggi-féle húsleveskockából a leggyorsabb módon — csupán vízzel — a legkiválóbb húsleves, vagy mily gyorsan javíthatjuk meg néhány csepp Maggi-féle ízesítővel minden gyenge leves, mártás és főzelék ízét. Az ily készítmények, melyekkel pénzt, időt és munkát takarítunk s amelyek az uralkodó drágaság dacára mindig egyformán olcsók maradnak, a mai szükségletnek tényleg teljesen megfelelnek.

Dr. Lube német tanár írja: Orvosi klinikámon szerzett tapasztalatok szerint a természetes **Ferencz József**-késérvíz biztos székelést okoz és semmiféle kellemetlenséggel nem jár. Még oly esetekben is, amikor ingerlékeny belek mellett használták, a Ferencz József-víz fájdalomnélküli székeltet idéz elő. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztékül- (lési)-Igazgatóság Budapest.

— **Egy jeles magyar szaklapra** akarjuk az építészek, építőiparosok, mérnökök, vállalkozók és fakereskedők figyelmét felhívni, a 32-ik évfolyamban megjelenő „*Vállalkozók Lapjára*,” amely az összes munkaalkalmak közlésével és elsőrangú szakcikkeivel egyaránt jó nevet vívott ki magának. A kiadóhivatal — Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 29. — egy levelezőlapra szivesen küld mutatványszámot.

ki egészséges bőrápolásra tart valamit, hogy a szeplőket kikerülje és gyöngéd fehér arcszint nyerjen és fentartson az csakis:

Vesszőparipa-Liliumtejszappannal
(Védj. Steckemperd)
mosakszík.

Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Egy db. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogueriában, valamint illatszer-üzletekben is.

— **A hálósobák réme,** a poloska kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák beigazolódt, hogy a Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki sem kelnek. A Cimexin mindenütt használható szövetet, bútort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható Margótsy gyógyszerárban Selmecebányán, valamint a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vízzel felfőzve
csecsemők, gyermekek,
valamint gyomorbajosok
régbevált tápláléka
50. év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva.

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.

1 doboz 1 kor. 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogueriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget csirájában elfojt.** Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a **Sirolin "Roche"**-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek megfűléseit legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"**-t kérni.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései.
1911. évi október 21-től november 3-ig.

Születés.

Szloboda András, Policzka Emma, leány, Selmecebánya,
Ivanics Anna, leány, „
Thuránszky Vendel, Feldhammer Mária, leány, „
Doletina József, Becksó Ágnes, leány, „
Stefanszky János, Ruzsinek Anna, fiú, „
Turcsán Dániel, Zetykó Anna, fiú, „
Szép Emil, Majerszky Mária, fiú, Felsőrona,
Krieger Vilma, leány, Kisbánya.

Házasság.

Licteria István, Selmecebánya, Hricz Katalin, Selmecebánya,
Palesch Pál, „ Wágner Emilia, „
Pleuka József, „ Pálka Mária, „
Stubna János, „ Bucek Veron, „
Weisz Benő, „ Hirschl Irén, „
Ihring Rezső, Nyitra, Zachar Emilia, „
Boroska Lajos, Selmecebánya, László Ilona, „
Ivanics György, „ Ivanics Zsuzsanna, Kisbánya
Weith József, Mödling, Wankovits Klára, Selmeceb.

Halálozás.

Oravec Péter, 46 éves, szívhártyalob, Selmecebánya,
Keljár Julia, 5 éves, agghártyalob, „
Minka János, 20 éves, tüdőgümőkór, „
Farbaky Gyula, 41 éves, megfúlás, baleset folytán, Selmeceb.
Tuhánszky János, 8 hónapos, hevény bélhurut, „
özv. Rajcsok Pálné, 64 éves, aggkór, Kisbánya.

MEGHÍVÓ.

Selmeceb- és Bélabánya sz. kir. bányaváros törvényhatósági bizottságának folyó 1911. évi november havi rendes közgyűlését ugyanazon hó 14-ikének délután 3 órájára meghirdetvén, arra a t.-c. bizottsági tagokat ezennel meghívom. Ipolság, 1911. évi november hó 4-én.

GRÓF WILCZÓ FRIGYES,
főispán.

Targysorozat:

- /pol. 1911. szám. A polgármester havi jelentése a városi háztartás és közigazgatás 1911. október havi állapotáról.
- 8051/vt. 1911. szám. M. kir. belügyminisztérium 76643/1911. XII. sz. rendelete a 7. éven felüli elhagyott gyermekek segélyalapjának 1910. évi zárószámadása tárgyában.
- 9075/vt. 1911. szám. Beöthy László m. kir. kereskedelemügyi miniszter 6454/eln. sz. értesítése, hogy a kereskedelemügyi minisztérium vezetését átvette.
- 7822/vt. 1911. szám. Budapest székesfőváros közönségének 1405/1911. sz. megkeresése a sajtószabadságnak újabb törvényes rendelkezéssel leendő biztosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának támogatása iránt.
- 9184/vt. 1911. szám. Bemutattatik a legtöbb adót fizetőknek 1912. évre megállapított névjegyzéke.
- 9301/vt. 1911. szám. Előterjesztés a törvényhatósági bizottság választott tagjainak sorában megüresedett helyeknek választásán úján történt betöltése tárgyában teendő intézkedések iránt.
- /vt. 1911. szám. A közgyűlés által kiküldött bizottság javaslata a m. kir. belügyminisztérium által a város közigazgatási kiadásaihoz való hozzájárulás fejében az 1911. évre kiutaltványozott 20000 K államsegély felosztása és az államsegélyből nem részesíthető városi alkalmazottak 1911. és 1912. évi segélyezése iránt.
- 9125/vt. 1911. szám. Előterjesztés a hodrusbányai városi alsó óvoda felügyelő bizottságának kiegészítése iránt választásán úján az óvónői állás betölthetése céljából.
- 9134/vt. 1911. szám. Előterjesztés a helybeli ág. evang. egyház 1912. évi segélyének újabbi megállapítása, illetőleg pótlása iránt.
- 8958/vt. 1911. szám. A helybeli takarékpénztár igazgatóságának átírata az általa építeni

szándékolt szálló és magánlakásokhoz szükséges épületi-kő és fa kiadása, köztér átengedése és községi pótdadó mentesség megadása iránt.

11. 7150/vt. 1911. szám. Előterjesztés a Magyar Márton istvánháza lakos terhére előírt 97 K 17 fl. televételár hátralék leiratásairánt behajthatatlanság címén.

12. —/vt. 1911. szám. Előterjesztés a helybeli ág. evang. főgimnázium kiegészítő épületéhez és a kerületi tanítóképző kiépítéséhez szükséges köztér átengedése, illetőleg területek cserélése iránt. (Harmadizben levő tárgyalás).

13. 8681/vt. 1911. szám. Kiss Ernő banktől lakos, továbbá Propper és Örlel budapesti bank és váltóüzlete és Fischer József budapesti műépítész bejelentése, illetőleg ajánlata Vihnye-fürdő eladásának közvetítése ügyében.

14. 8917/vt. 1911. szám. Spiegel Dávid és Nemes Hugó selmecebányai lakosok, továbbá Gökler Károly beszercei lakos ajánlata a városi színházi teremnek állandó mozgófénykép előadásokra való bérbevétele iránt.

15. 8652/vt. 1911. szám. Lihár Vilmos templomi zenész kérése lakbérének felemelése iránt. Selmecebányán, 1911. évi november 9-én.

HORVÁTH KÁLMÁN,
polgármester.

4862/rkp. 1911.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a helybeli bányászati és erdészeti főiskola rektora az ezen főiskola vadászterületéhez tartozó, Tópaták község határában fekvő Pod Anderlok, Kuracá, Tálvize, Szemitam és Kisihlye erdőrészekben az elszaporodott rókak és egyéb davadak mérgezésére engedélyt kér.

Az engedély megadása előtt felhívom azokat, kiknek az engedélyezés ellen kifogásuk van, hogy azt hozzám f. évi november hó 15-ig jelentsék be. Selmecebánya, 1911. október hó 31-én.

LINDMAYER JÁNOS
rendőrfőkapitány helyett.

Hirdetmény.

A beszedési körbe behozott must, vagy bor, továbbá hűsfélék, valamint szesz és szeszese italoknak a fogyasztási adókezelősnél való bejelentése és a fogyasztási adónak befizetése tárgyában f. é. 48/fogy. sz. alatt kiadott hirdetmény alkalmazása körül kételemek merülvén fel, ezeknek eloszlatása végett, szigorú mihez tartás céljából, az adózóközönség a következőkről értesítetik:

1. A fogyasztási adó alá eső fent elősorolt cikkek bejelentése a helybeli fogyasztási adókezelősnél hivatalos helyiségében (városháza, földszint I-ső sz. helyiség) az alábbi hivatalos órákon belül a f. évi 48. sz. alatt kiadott hirdetményben közölt módozatok mellett — eszközlendő, mely alkalommal a kezelősnél pénztáránál egyszersmind az árszabás szerinti fogyasztási adó is lefizetendő; ennél fogva a fogyasztási adókezelősnél alkalmazott ügynökök (Deutsch és Lövy)-nél más helyen mint a kezelősnél hivatalos helyiségében tett bejelentések érvényeseknek el nem fogadhatók.

2. A kezelősnél hivatalos órája:

Köznapon reggel: 8—12 óráig.

délután: 2—6 óráig.

Vasárnap és ünnepnapon délelőtt: 9—11 óráig.

3. Az adózó fél a befizetett fogyasztási adóról a kezelősnél pénztáránál bécát kap, mely egyszersmind a bejelentés igazolására is szolgál.

4. A fogyasztási adónak azonnali befizetési kötelezettsége — az évi átalányösszegek kiegyeztetekre és a havi leszámolás szerinti fizetők — nem vonatkozik ugyan, azonban a fent részletezett bejelentési kötelezettség alól felmentve nincsenek, miért is általuk tett bejelentés igazolásul a fogyasztási adókezelősnél bécát kapnak.

A szabályszerű bejelentést elmulasztók a fogyasztási adóörvények hivatalos összeállításának 77. §-a értelmében lesznek büntetendők.

Selmecebányán, 1911. évi október 28.

Városi fogyasztási adókezelőség.

6442 szám szv. 1911.

Az adózó közönség figyelmébe.

Mínt hogy a IV-ik évnegyedre úgy az állami, mint a községi adók fizetése f. é. október 1-én már esedékes és tekintve, hogy az esedékes adók befizetése az adóörvények és utasítások értelmében f. é. november hó 15-éig kamat és költségmentesen befizethetők, felhívatom az adózó közönség, hogy adótartozását jelzett ideig a városi pénztárnál annál és inkább fizesse be, mert november 15-ike után a hátralékos adók végrehajtás útján személyválogatás nélkül fognak behajtatni Selmecebánya, 1911. évi október hó 3-án.

Városi adóhivatal.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közöltöket nem felelős a szerk.

Henneberg-selyem csak egyetlen! Fekete, fehér és színes. 1 korona 35 fillértől méterenkint, blúzra és ruhara. Franko és már megvámolyva házhöz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordulattal. **Henneberg selyemgyáros. Zürich.**

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az ülé életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 K.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fajdalom csillapító és erősítő **Bedorzsóles.**
elismert, régi jó hírnevű házszer szaggatás és hűléstől származó mindennemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára K 2—
Kapható minden gyógyszerárakban és drogeriában.
Főszékhely MOLLA A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. szállító. Bécs. I. Tuchlauben 9

Köszönetnyilvánítás.

Szomorú, fájó szívvel őszinte köszönetemet küldöm ezuton mindazoknak, kik szeretett férjem elhunyt alkalmából megadó részvételükkel engem felkeresni és öt utolsó útjára velem együtt elkísérni szívesek voltak. **Özv. Farbaky Gyuláné.**

Fog-Krém

KALODONT

Szájvíz

Életbiztosító Részvénytársaság

AGILIS KÉPVISELŐT

keres e város környéke részére.

• Ajánlatok **WOLF ARTUR** nyomdatulajdonos Beszercebánya címre küldendő továbbítás végett.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen férjemet utolsó útjára elkísérni kegyesek voltak, leghálásabb köszönetemet fejezem ki.

Selmecebányán 1911. nov. hó 10-én.

Özv. Morovján Ferencné.

HIRDETÉSEK

Tisztítsd csak
Globus
Tisztító kivonattal
a világ legjobb fámtisztítószeré

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévízű gyógyfürdő: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég és szén-savas- és villamos-vízfürdők. A fürdők külön eredménnyel használtak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenédíj nincs.

Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság.

384/1911. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. é. LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. bíróságnak 1911. é. Sp. I. 144/2. számú végzése következtében Dr. Sebestyén Miksa és csatlakoztatott társai javára selmecebányai lakos végrehajtást szenvedő ellen 90 K 90 f. s jár. erejéig 1911. évi szeptember hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 730 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u m.: mészáros üzleti berendezés, kocsis és ló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a selmecebányai kir. járás-bíróság 1911. évi V. 223/2. számú végzése folytán 90 K 90 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi december hó 1. napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 28 kor. 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Selmecebányán, alperes Deák Ferenc-utcai üzlethelyiségében és folytatólag Alsó-utcai lakásán leendő megtartására 1911. évi november hó 24-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kítűzik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108.

§-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Selmecebánya, 1911. évi október hó 31-én
Sajtos Mihály,
bir. végrehajtó.

Szivarkapapir és
szivarkahüvely
ABADIE
PARIS
Minden főzsdében kapható

CERES-DIJ-KIÍRÁS

K 30,000.

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, ahol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hí vevőinkhez, akik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, hogy a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, amelyek kisorolatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000

Összesen . . K 3000

K 22.000

Azon pályázók között, akik a feleletek külalakja és tartalma folytán különösen jó válaszokat küldenek be, a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000

K 2000

K 3000

E pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az újságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 koronát kitevő díjak kioszthatása céljából kisorolatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

K 30.000.—

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-koekák vagy csomagokról) igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírunkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. körjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében az irodájában 1911. évi december hó 20-án délelőtt 10 óra-kor fog megtartani. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzéke kinyomtatatik és kívánatra bárkinek küldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Dij-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

RED STAR LINE VÖRÖS CSILLAG-VONAL.

Rendes hajójáratok:

ANTWERPEN—NEW-YORK,
ANTWERPEN—BOSTON és
ANTWERPEN—PHILADELPHIA között.

TENGERI UT 7 NAP.

|| A hajók minden csütörtökön
|| .: és szombaton indulnak. .: ||
— Prospektusok ingyen és bérmentve. —

**RED STAR LINE
Magyarországi helyettese**
Budapest, VIII., Köztemető-ut 12. a.

Olvasza végig a kezdő betűket!

Ha el akarja adni
Ipari termékeit, gépeit,
Raktáron levő áruait,
De bárminő más cikkeit is,
Egész készleteit,
Saját vagy bizományi áruait.
Segítségére jövök ebben s
Elintézem Ön helyett
Nagyon olcsón és pontosan, —
Lelkiismeretesen
Elhelyezi hirdetéseit,
Nagyon jól megválasztva a lapokat,
Készít hirdetési szövegeket
Elismert hirdető irodám, mely
Ingyen megküldi Önnek
Ujságkatalógusát,
Tele fontos tanácsokkal
Jó utbaigazításokkal
Általános reklámszokásokkal
Nagyon kimerítő költségvetéssel!

LENKEI ZSIGMOND
hirdetési osztálya
Budapest, Dohány-utca 37.
TELEFON 176—09.

Eladó üzlet.

Hentes, mézszáros

igen jó forgalmu és igen jóforgalmi helyen.

Üzleti berendezéssel, betegség

: miatt **AZONNAL ÁTADÓ.** :

Üzlethelyiség bérelt. — Értekezni lehet

FABRI MIHÁLYNÉ

üzlettulajdonosnál.

„M-1-1-t” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-
féle Antinicotin-cigarettahüvelyk fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

Árverési hirdetemény.

Megbízás folytán közhírré teszem, hogy Bát község mint erk. testület tulajdonát képező bolt-helyisége, mely a község közepén fekszik, hozzá-tartozóval **f. évi november 27-én délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen a községházánál bérbé adatik.

Felvételek ugyanott megtekinthetők.

Bát, 1911. évi november hó 6-án.

DODOK PÁL, bíró.

DEBRECENI, zsirnak való SZALONNÁT

a legjobb minőségben
és legjutányosabb áron

Móricz Ferenc

hentesáru-nagykereskedő cég,
DEBRECEN,
bármilyen kis mennyiségben is szállit.
32 éves cég.
Arjegyzék ingyen.

Köhögés

rekedtség, katarus, elnyál-
kásodás, görcs és hörghurut
ellen milliók használják a
KAISER
mell-karamellát a három lenyóvel.
6050 közj. hitel. orvosi és
magánosok bizonyítványai
a biztos eredményt igazol-
ják. Igen egészséges és jóízű
bonbonok. Csomagban 20
és 40 fill. Dobozban 60 fill.
Kapható: Márkus M. cuk-
rászdájában, Mikovényi
A. és Margótyi J. örö-
kösei gyógytáiraiban **Sel-
mechányán**, Walko J.
K. és Szentistványi A.
Gölnichányán.

ÚJ MOSÓ- ÉS VASALÓ-INTÉZET.

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tu-
domására hozni, hogy helyben, Szentháromság-tér 34. sz. a.
a „SZARVAS”-vendéglő épületében,

mosó és vasaló-intézetet
nyitottam.

Elvállalok mosás- és vasalásra mindennemű fehérne-
müt s azt szavatosság mellett **a legrövidebb**
idő alatt, a legkényesebb követelményeknek is meg-
felelően, elkészítem. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy
gyors, pontos és tiszta munka szállítása által a mélyen tisztelt
közönség teljes megelégedését kiérdemeljem, miért is kérem
szives pártfogásukat s vagyok kiváló tisztelettel

POSTRNÁK ISTVÁN.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb, a

RÉTHY-féle pemetefüczukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan **Réthy-**
félét kérjük, mivel sok ha-
szontalan utánzata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

HÁROM VILÁGNYELVET

ANGOL MEGTANULHAT
TANÍTÓ
NELKÜL
NYELVTAN AMERIKAI ANGOL
KIETÉS, FÜZELÉMBE VÉTELÉVEL
ÁTDOLGOZTAT
D' GERMANUS ÖLÉ D' PATZKO H
KELETI ANAD. TUD EGYET
TANÁR. LECTOR

FRANCA SCHIDLOF D.
1000 SZÓ
MÓDSZERÉVEL

EGY-EGY NYELV MEG-
TANULÁSÁRA SZOI-
GÁLÓ NYELVTAN
TELJES 10. FÜZETBEN

à 60 fillér.
DISZES VASZONMAPPÁBAN
KORONA 7.

NYELVTAN
LATIN (MAGYAR) BETUNNEL
SZÉVEVÁNYAROK RÉSZÉRE
ÁTDOLGOZTA
ALTAI RÉZSÓ TANÁR

INGYEN KÜLD RÉSZLETES ISMERTETŐ PROSPECTUST

JOERGES A. ÖZV. ÉS FIA
könyvkereskedése Selmechányz.